

אותה. פְּרוּהָ נְדִיבֵי הָעָם, אֲלֵינִי אֲבָהֶן. דְּכַתִּיב שכתוב, (תהלים מז) נְדִיבֵי עַמִּים נֶאֱסָפוּ עִם אֱלֹהֵי אֲבֹתָם וְגו' הם האבות שהם בסוד חג"ת והם כרוה שהוא מלשון אכילה כמש"כ 'ויכרה להם כרה גדולה' והכוונה שהחג"ת משפיעים לה את שפע המזון שלה ונדיבים הם האבות כמש"כ 'נדיבי עמים נאספו עם אלהי אברהם'. בְּגִין (דף ק"ג ע"ב) לְאֵתְּבָרְכָא מְנַהֲזֵן, עַל יְדֵי דְדִרְגָא חָד, וּמְנוּ. צְדִיק דְקָאִים עָלָהּ והוא בכדי שהמלכות תתברך מהם ע"י מדרגה אחת שנמצאת ביניהם, ומי היא המדרגה הזאת, אלא היא מדרגת היסוד הנקראת צדיק שהוא עומד מעליה. וְעַל דָּא אֲמַרִּינָן, כִּד הָאִי בְּאֵר נְטִלָא, בְּסִיוְעָא דְאֲבָהֶן נְטִלָא ולכן אנו אומרים שכאשר הבאר הזאת שהיא המלכות נוסעת בכדי להנהיג את העולם הוא בסיוע ובכח האבות שהם החג"ת כי ע"י היא מהנהיגה את התחתונים.

אור הרשב"י

ספינות שנא' (ישעיה לג) וצי אדיר לא יעברנו והמים יוצאים חוץ למחנה ומקיפין פיסא גדולה שנא' (תהלים כג) ינחני במעגלי צדק למען שמו, ומגדלים מיני דשאים ואילנות לאין סוף שנאמר בנאות דשא ירביצני על מי מנוחות ינהלני, כל ימים שהיו במדבר כך היו משתמשין בה לכך קילסו עלי באר הפרוה שרים.

שרים שנא' (תהלים קה) פתח צור ויוזבו מים כי זכר את דבר קדשו את אברהם עבדו, כרוה נדיבי העם במחוקק במשענותם שהיו הנשיאים עומדים על גבה ומושכין במטותיהן כל אחד ואחד לשבטו ולמשפחתו, וריוח שבין הדגלים מלא מים מגוברין, אשה שהיתה צריכה לילך אצל הברתה מדגל לדגל היתה מהלכת בספינה שנא' (שם תהלים ק"ה) הלכו בציות נהר ואין ציות אלא

המלכות נקראת באר וכן נקראת ים

וְאֶקְרִי בְּאֵר, וְאֶקְרִי יָם והמלכות היא נקראת באר וכן היא נקראת ים.

אֶקְרִי בְּאֵר, בְּשַׁעֲתָא דִּי־יִצְחָק נְפִיק מִזֵּינָא

מִסְטָרָא דְאִימָא, וְאֵתִי לְאִמְשָׁכָא אֲבַתְרָא דְדָא, וּמְלִי

לָהּ ומה שהיא נקראת באר כי בשעה שהגבורה דו"א הנקראת יצחק יוצא ונמשך מצד

שורשו שבבינה כאשר הוא מזוויין בשפע הגבורות והוא בא להימשך אחרי המלכות בכדי

למלאות אותה בדין הממותק בקצת רחמים, **בְּדִין אֶקְרִי בְּאֵר דִּי־יִצְחָק.**

בְּאֵר דְּמָרִים. וְהָא אוֹקְמוּנָהּ אז היא נקראת בארו של יצחק כי יש בה גבורה

ממותקת הצוחקת בשמחה, אמנם לפעמים היא נקראת בארה של מרים כי אז הגבורה שלה

הוא בלא מיתוק וכמו שביארו כן החברים. **יָם כִּד אֲתַנְהָרָא מִנְהָרָא**

עֲלָאָה דְאָבָא, כְּדִין אֶקְרִי יָם, דְּנַחֲלִין אֲזִלִין לְגִוּוּהַּ ולפעמים

המלכות נקראת ים והוא כאשר היא מאירה מהנהר העליון של אבא ואז היא נקראת ים כי

כל שפע הנחלים שהם ה"ח דאבא נמשכים בתוכה, **כְּמָה דְאֵת אָמַר** כמו שנאמר

כָּל הַנְּחָלִים שֶׁהֵם ה"ח דֶּאֱבָא נִמְשָׁכִים בְּתוֹכָהּ, כְּמֹה דְאֵת אָמַר כמו שנאמר

כָּל הַנְּחָלִים הַזֵּה הֵם הַיָּם וְהֵם אֵל הַיָּם וְהֵם אֵינָנו מֵלָא (קהלת א)

דהיינו ששפע החסדים נמשכים למלכות והיא לא מתמלאת כי היא משפיעה את שפע

החסדים לתחתונים.

בזמן הגלות הצדיק שהוא היסוד יבש ולא יכול להשפיע למלכות

וּמִיּוֹמָא דְגַלְתָּהּ כְּנֶסֶת יִשְׂרָאֵל בְּגִלוּתָא, כְּתִיב ומהיום

שגלתה השכינה הנקראת כנסת ישראל אז כתוב (איוב יד) **אֲזָלוּ מַיִם**

הלימוד היומיומי

לע"נ שמואל חי בן לאה ז"ל

מִנֵּי יָם, דָּא כְּנַסַּת יִשְׂרָאֵל כִּי פִסְקוּ מֵהֵימֵן שִׁפְעָא מִי הַחֲסָדִים. וְנִהְרַ
 יַחֲרַב וַיִּבֶשׁ, דָּא צַדִּיק שְׂהוּא הַיְסוּד הַנִּקְרָא צַדִּיק שְׂהוּא יִבֶשׁ וְאִינוּ יִכּוּל
 לְהַשְׁפִּיעַ אֶת מֵי הַחֲסָדִים לְמַלְכוּת. וְעַל דָּא פְתִיב וְעַל כֵּךְ כְּתוּב, (ישעיה נז)
 הַצַּדִּיק אָבֵר וְגו' דְהֵינּוּ שְׂהֵיִסוּד הַנִּקְרָא צַדִּיק אֵיבֵד אֶת הַשְׁפַּע הַרְאוּי לּוֹ.
 דְהוּא הָהוּא נִהַר עֲלָאָה וַיִּקְרָא, דְעֵייל בְּגוֹוָה כִּי הוּא הִיָּה נִהַר
 עֲלִיּוֹן וַיִּקְרַע שְׁעוּלָה עַד הַדַּעַת וְהוּא הִיָּה מִמְשִׁיךְ מִשָּׁם אֶת טִיפַת הַיִּיחּוּד בְּכַדֵּי לְהַכְנִיסָה
 וְלְהַשְׁפִּיעָה אֶל הַמַּלְכוּת, וְהוּא כְּנִישׁ כָּל אֵינּוֹן נִהְרִין וְנִחְלִין,
 דְנִגְדִין מִנְגִידוֹ דְהַהוּא נִהַר קְדִישָׁא, דְלֹא פִסְקִין מִיִּמּוּי
 לְעֲלָמִין וְכֵן הוּא הִיָּה כּוֹנֵס אֶת כָּל שִׁפְעָא הַנְּהָרוֹת שְׁהֵם ה"ג דַּאֲמַא וְכֵן אֶת שִׁפְעָא הַנְּחָלִים
 שְׁהֵם ה"ח דַּאֲבַא שְׁהֵם נִמְשָׁכִים מֵהַמְשַׁכַּת אוֹתוֹ הַנִּהַר הַקְּדוּשׁ שְׂהוּא יְסוּד דַּאֲמַא שְׁלֹא
 פּוֹסְקִים מִיִּמּוּי לְעוֹלָמִים, דְנִגְדִין וְנִפְיִק מֵעַדְן עֲלָאָה, וְהוּא עֵייל
 בְּגוֹוָה וּמְלִי אֲנֻמָּהָא, וּמִתְמַן יִרְתִּין עֲלָמִין כְּלָהוּ (אֲתִּיבּוּ וַיִּרְתִּין)
 בְּרִכּוֹן בְּכָלָא וְהוּא נִמְשָׁךְ וְיוֹצֵא מֵהַעַדְן הָעֲלִיּוֹן שְׂהוּא אֲבַא וְהֵיִסוּד הִיָּה נִכְנָס בְּתוֹךְ
 הַמַּלְכוּת וּמִמְלֵא אֶת הָאֲגָמִים שְׁלֵה שְׁהֵם סְפִירוֹת הַמַּלְכוּת וּמִשָּׁם יוֹרְשִׁים כָּל הָעוֹלָמוֹת אֶת
 שִׁפְעָא הַבְּרַכָּה שְׁלֵהֶם.

המלכות מגינה על ישראל

תָּא חַוִּי, בְּשַׁעְתָּא דַּאֲתַבְּרָכָא כְּנַסַּת יִשְׂרָאֵל, עֲלָמִין
 כְּלָהוּ אֲתַבְּרָכּוּ, וַיִּשְׂרָאֵל לְתַתָּא, יִנְקִין וּמִתְבְּרָכּוּ
 בְּגִינָהּ בַּא וְרֵאָה בְּשַׁעָה שְׂמִתְבְּרַכַּת הַמַּלְכוּת הַנִּקְרָאת כְּנַסַּת יִשְׂרָאֵל אִז כָּל הָעוֹלָמוֹת

הלימוד היומיומי

לענין שמואל חי בן לאה ז"ל

מתברכים וכן ישראל שלמטה יונקים ממנה ומתברכים בגללה. **וְהָא אֱוֹקִימָנָא**
דְּהִיא אַגְנָא עַלְיֵיהּ, דְּיִשְׂרָאֵל, כְּמָה דְּאִתְמַר והרי ביארנו
 שהמלכות היא המגינה על ישראל מכל אויביהם וכמו שלמדנו כבר.

המלכות הצילה את ישראל מבח שפע החג"ת

כְּתִיב כתוב (שמות יד) **וַיִּסַּע מִלֶּאךְ הָאֱלֹהִים הַהוּלֵךְ** [נג] **וַגּוֹ'.**
מִלֶּאךְ הָאֱלֹהִים דָּא כְּנַסַּת יִשְׂרָאֵל 'מלאך האלהים',

פירושו שהיא המלכות הנקראת כנסת ישראל והיא נסעה בכדי להציל את ישראל
 מאויביהם. **וְהָא אֱוֹקִימָנָא, דְּהִיא שַׁעְתָּא, בְּסִיוַע דְּאִבְהֶן**
נְטָלָא. וְכַד אֵינוֹן מְשַׁתְּכַחִין לְגַבְהָ, כְּלָא מְשַׁתְּכַחִי והרי
 למדנו שבאותה שעה היא נסעה ע"י הסיוע של האבות שהם בסוד חג"ת וכאשר החג"ת
 מצויים אצלה אז כל שפע הנהי"ם נמצאים אצלה מאחר שהם נכללים עם החג"ת ועי"כ הם
 משפיעים אליה. **וּבְגִין כֶּךָ אֶתְמַסַּר בְּאֵלִין קְרָאִי שְׁמָא**
קְדִישָׁא, דְּכְפָלִיל בְּהוֹן אֲבָהָתָא, כְּמָה דְּאֱוֹקִימָנָא ומשום כך
 שהמלכות הצילה את ישראל מבח שפע החג"ת נמסר לנו באלו הפסוקים של ויסע ויבוא

אור הרשב"י

(שמות ג ב), וכאן כתוב מלאך האלהים, זו
 שאילה שאל ר' נתן את ר' שמעון בן יוחי, ואמר
 לו אין אלהים בכל מקום אלא דין, מגיד
 הכתוב שהיו ישראל נתונים בדין באותה שעה,
 אם להנצל אם להאבד עם המצריים.

[נג] ואיתא בפסיקתא זוותרתא על משי"ב ויסע
 מלאך האלהים ההולך לפני מחנה ישראל
 וילך מאחריהם. בוא וראה בכל מקום נאמר
 מלאך ה', וימצאה מלאך ה' (בראשית טו ז),
 ויאמר לה מלאך ה' (שם שם ט). ויאמר לה
 מלאך ה' (שם שם י), וירא מלאך ה' אליו

הלימוד היומי

לע"נ שמואל חי בן לאה ז"ל